

Kai didmiesčiai dūsta nuo eismo spūsčių, vairuotojai sukiojasi miesto centre nerasdami vietos kur pastatyti automobilį, ir imasi už galvos, pamatę rinkliavos kainas, populiarėja dalijimosi automobiliais paslaugos ir kiti alternatyvūs judėjimo būdai. Kiek ilgai dar bus aktualus asmeninis automobilis ir „Lietuvos metų automobilio“ rinkimai? Ar nuo išmetamųjų dūmų panosėje apsivalyti norintys gyventojai greitai persės į elektromobilius?

Lietuvos žurnalistų autoklubo ekspertai, „Lietuvos metų automobilio“ rinkimų komisijos nariai sako pastebintys tokias tendencijas, bet jokių greitų pokyčių tikėtis nereikia, dar ilgai turėsime asmeninius automobilius ir į juos pilsime skysto pavidalo degalus.

Pavežėtojai asmeninių automobilių nepakeis

Nors Vilnius ar Kaunas pasaulio mastu nėra dideli miestai, juose žmonės jau susiduria su automobilio statymo problema tiek senamiestyje, tiek miegamuosiuose rajonuose. Miestietiško gyvenimo būdas pratina žmones judėti kitaip: naudotis automobilių dalijimosi bendrovių paslaugomis, važinėti viešuoju transportu, dviračiais ar elektriniais paspirtukais. Tačiau „Lietuvos metų automobilio“ rinkimų komisijos narys, žurnalo „Autobild“ redaktorius Vitoldas Milius sako, kad asmeniniai automobiliai iš žmonių gyvenimų toli gražu neišnyks. Galbūt ateityje ir nereiks kiekvienam šeimos nariui turėti po automobilį, bet šeimos be automobilių išsiversti nebandys.

„Žinau keletą žmonių, kurie nors visada turėjo po du ir daugiau automobilių, sako, kad jiems jau pakanka vieno. Kai nėra jo kur dėti ir prie darbo, ir prie namų, papildomas automobilis tampa problema. Tačiau nemanau, kad asmeninis automobilis Lietuvoje išnyks. Vyresnės kartos atstovai priprato būti nepriklausomais ir gali atsisakyti kelionės savo automobiliu tik tuomet, kai tai yra labai nepatogu. O jaunoji karta, nors ir lengvai sėda pas pavežėtojus, naudojasi paspirtukais, automobilių dalijimosi paslaugomis, vis vien nori asmeninio automobilio tolimesnėms kelionėms, nes kitos paslaugos tiesiog neuždengia visų poreikių, juos geriausiai užpildo tik mieste“, – kalbėjo V. Milius.

Anot jo, Lietuvoje daug žmonių, kurie turi sodybas, kažkur toliau esančius kaimus, į kuriuos be asmeninio automobilio nuvažiuoti nepavyks. Galop, anot jo, koronaviruso pandemija parodė, kad lietuviai mėgsta gamtą ir nori keliauti, tad vargu ar galima tikėtis, kad visi staiga atsisakys automobilių.

„Nebent tik tie, kurie gyvena mieste ir perima visišką miestiečio gyvenimo būdą“, – pridėjo „Autobild Lietuva“ redaktorius.

Ne savininkai, o nuomininkai

Asmeninių automobilių populiarumas nemažėja, tačiau keičiasi žmonių požiūris į automobilio pirkimą. Matas Buzelis, „Lietuvos metų automobilis 2021“ rinkimų komisijos narys ir automobilių rinkos ekspertas, sako, kad žmonės pradeda kitaip skaičiuoti pinigus.

„Vis didesnė automobilių dalis nuperkama lizingo būdu. Keičiasi vartojimas ir tai, kaip žmonės skaičiuoja automobilio kainą. Vieni renkasi senamadišką būdą ir žiūri į visą kainą. Pavyzdžiui, jei naujas automobilis kainuoja 35 tūkst. eurų, tai taip jie ir skaičiuoja. Kitiems šis skaičius nieko nereiškia, jie žino kiek pinigų per mėnesį gali skirti automobiliui. Pastarųjų daugėja, ir ateityje žmonės taps ne automobilių savininkais, o labiau nuomotojais. Bet mes kalbame apie labai lėtas tendencijas“, – sakė pašnekovas.

Kad asmeninių automobilių, ar jie būtų nuomojami, ar ne, populiarumas nemažėja, rodo statistika. Nors šiemet koronaviruso pandemija stipriai iškreipė rinką, pirmieji šių metų mėnesiai rodė stabilų augimą žiūrint ir į naudotus, ir į naujus automobilius. Karantinui šiemet kovą sustabdžius visus pardavimus, naujų automobilių rinka pirmąjį metų ketvirtį lyginant su praėjusiais metais padidėjo 1,8 proc. Per pirmus tris šių metų mėnesius buvo parduota 11,7 tūkst. naujų lengvųjų automobilių. O populiariausi jų – benzininiai padidinto pravažumo modeliai.

Nauji - benzininiai, seni - dyzeliniai

Absoliučiai didžioji dalis naujų automobilių perkama su benzininiais varikliais. Jų – daugiau nei du trečdaliai, 70 proc.

„Technologijos juda pirmyn ir benzininiai automobiliai darosi ekonomiškesni bei ekologiškesni. Be to, jų eksploatacija pigesnė“, – aiškino automobilių rinkos ekspertas.

V.Miliaus nuomone, pirkdami naujus automobilius, žmonės vengia dyzelinių variklių ir dėl diskusijų, kad su dyzeliniais automobiliais kažkur negalės įvažiuoti ar dėl baimės, kad juos apmokestins, nors [šiuo laikiniais dyzeliniai varikliai](#) yra netgi švaresni už benzininius.

Naudotų automobilių rinkoje ir toliau karaliauja dyzeliu varomos transporto priemonės. Statistika atvirkščia naujų automobilių rinkai – tarp naudotų į Lietuvą įvežtų automobilių 70 proc. yra dyzeliniai.

„Lietuvos automobilių parko amžius jau daug metų nesikeičia ir siekia apie 15 metų. Tai jei prieš daugiau nei 5 metus tie seni dyzeliniai varikliai buvo labai pramoniniai, ūkiški, dūmijantys ir tarškantys, dabar jie patobulėjo ir pasidarė gana rafinuoti“, – aiškino Matas

Buzelis.

Elektromobilių revoliucijos nebus

Kalbant apie elektromobilius, iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad rinkoje jie kelia revoliuciją. Jų populiarumas kasmet auga ne procentais, bet kartais, tačiau pasižiūrėjus į bendrą automobilių parką, Lietuvoje elektromobiliai sudaro menką dalį. Valstybės įmonė „Regitra“ skelbia, kad rugsėjo 1-osios duomenimis Lietuvoje buvo registruota beveik 3 tūkst. elektromobilių, o tai nesudaro nė vieno procento.

„Dabar daug kas kalba apie elektromobilius, daug kas apie juos galvoja, planuoja, bet dar neperka. Visi kažko laukia: kažkas mažesnių kainų, kažkas – naudotų elektromobilių. Be to, su esama infrastruktūra turėti elektromobilių gyvenant kokiame nors Karoliniškių daugiabutyje, švelniai tariant, sunkoka“, – sakė V. Milius.

„Lietuvos metų automobilio“ rikimų startas skelbiamas spalio 27-ąją. Kasmet vykstančiuose rinkimuose geriausius automobilius vertina ir renka Lietuvos žurnalistų autoklubo išrinkta dešimties žurnalistų komisija.

